

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Sobota, dnia 5 lutego 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12 mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1 mrk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk., za wiersz lub jego miejsce, nadstawane 1 mrk.; nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwykłe 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

O bibliotekę publiczną w Łodzi.

Wina za to nie spada wprawdzie całkowicie na mieszkańców naszego bawelnianego grodu; należy jednak pamiętać, że na okoliczności łagodzące w ostatnich czasach powoływać się nie można, gdy bowiem odczuwamy potrzebę reformy w jakimś kierunku—mamy zwykle możliwość przeprowadzenia koniecznych zmian.

Wśród tego zaniedbania razi szczególnie brak biblioteki publicznej w naszym wielkim, półmilionowym mieście. I pod tym względem stanowimy wyjątek chyba jedyny wśród wielkich miast świata. Nie tylko bowiem wielkie, średnie i mniejsze miasta zachodniej Europy posiadają zwykle bogate księgozbiory, lecz nawet większość miast gubernjalnych rosyjskich nie jest ich pozbawiona.

A niezbędności takiej instytucji dla wielkiego miasta nie potrzeba chyba dowodzić. Wśród ziomeków liczymy mnóstwo pedagogów, lekarzy, prawników, inżynierów, inteligentnych handlowców i t. d., dla których praca umysłowa jest zajęciem ciągłym i ulubionym. Szperanie w książkach jest dla tych ludzi jednocześnie koniecznością zawodową i miłą a szlachetną rozrywką. Wszak i sama działalność przemysłowa polega w pewnym stopniu na wcieleniu w życie zdobyczy naukowych, oraz ich racjonalnym zastosowaniu do praktyki.

Każdy człowiek im więcej posiada wiedzy, tem silniej odczuwa jej brak, gdyż jest ona bezbrzeżna i pociągająca; całe właściwie wykształcenie sprowadza się do przyswajania sobie dorobku naukowego setek i tysięcy uczonych ubiegłych pokoleń. Z tego względu posiada książnica poniekąd większe znaczenie, niż wszechnica — gdyż nauka czerpana w bibliotece jest ciągła, samodzielna, indywidualna i bezgraniczna.

Brak zbiornika wiedzy ludzkiej degraduje miasto do zapadłej prowincji, czyni nasz widnokrąg duchowy ciasnym, a życie poziomem i płytkim.

Jedyną rozrywką w tych warunkach staje się kawiarnia, która w końcu wciąga nawet umysły wyższe, poważne i pracowite. Wytwarza się typ polityka kawiarnianego i t. d. A gdy wrażenia kawiarniane rozleniwionym umysłem nie starczą, to szukają podnieci w kartach; dochodzi się do absurdu zabijania czasu. Rzecz szczególnie i do stwierdzenia przykra, że miasto nasze nie daje możliwości do poważniejszej pracy umysłowej.

Powtarzamy przytem, że bogaty księgozbiór jest potrzebą nie tylko duchową i moralną, lecz także praktyczną koniecznością. Nauka znajduje się w ciągłym rozwoju i postępuje w stanie ciągłej ewolucji.

Nasi inżynierowie, prawnicy, medycy i t. d. muszą więc mieć możliwość ciągłego odnawiania i rozwijania swej wiedzy, ciągłego kontynuowania swego wykształcenia. muszą

mieć możliwość informowania się o zmianach i nowościach, które w odnośnych dziedzinach wiedzy zaszły. Handlowcy i ekonomiści powinni mieć do dyspozycji dzieła naukowe i dane statystyczne, któreby w następujących zagadnieniach i wątpliwościach służyły wskazówką i poradą.

Biblioteka publiczna przyczyniłaby się znakomicie do pogłębienia naszej umysłowości, dodałaby sił i soków żywotnych naszej inteligencji, umożliwiając jej w ten sposób nadawanie tonu całokształtowi naszego życia społecznego.

Nie wątpimy, iż ktokolwiek wywody nasze przeczyta, nie tylko zgodzi się z niemi zupełnie, lecz powie iż są to abecadłowe wywody, wszystkim znane oklepanki a jednak inicjatywy nie podejmuje nikt. A przecież sprawa ta powinna obchodzić wszystkich. Na księgozbiórze powinno zależeć przede wszystkim przemysłowcom, gdyż w celu współzawodniczenia z Zachodem powinien przemyśl być uzbrojonym w najnowsze wynalazki, powinien się opierać na wszystkich zdobyczach i wskazówkach wiedzy. Powinno na tem zależeć ogromnie zawodom wolnym, patriotom, altruistom, moralistom, myślicielom, jednym słowem całej braci inteligentnej.

Inaczej mówiąc żywość naszych dążeń w kierunku stworzenia tej niezbędnej instytucji będzie świadczyła o naszej wartości i inteligencji.

Na zakończenie zwrócimy jeszcze uwagę, że ciężkie chwile przełomowe, które przeżywamy nie są wcale przeszkodą do stworzenia takiego dzieła. Albowiem najważniejszą rzeczą jest powzięcie decyzji, co kosztuje tylko wysiłku woli i myśli, co się zaś tyczy samych zbiorów, na to potrzeba oczywiście conajmniej kilka lat. Idzie więc obecnie o decyzję, o chęć, o wolę... Rzeczy te powinny się obecnie znaleźć łatwiej, niż w czasie normalnym, gdyż inteligencja nasza, która nie poświęca obecnie wiele czasu pracy zawodowej, powinna znaleźć więcej czasu dla spraw społecznych. Do tej inteligencji apelujemy, nawołując ją do wysiłku celem stworzenia pięknej, wiekopomnej instytucji. Niech tylko każdy pomyśli, o ile przyjemniej spędziłby dłużący się w bezczynności okres wojenny, gdyby rozporządzał biblioteką, w której mógłby wertować stare, na pół zapomniane foljały, każdym wierszem przypominające dawne, dobre czasy młodości, kiedy wiedza była marzeniem i celem.

Łódzianie, zbudujcie świątynię wiedzy, która jest mocą i potęgą ducha ludzkiego!

E. S.

Wokół wojny.

Podwójna gra króla Nikity
Dziś wyjaśnia się już „podstęp wojenny” króla Nikity. Prezes gabinetu czarnogórskiego, p. Miuszkowicz wyznał otwarcie, że chodziło o zyskanie trzech dni, inaczej be-

wiem król byłby dostał się do niewoli, armia zaś byłaby ostatecznie zniszczoną.

Ow podstęp nowoczesnego Ulisseja jest zatem wytlómaczony. Trudniej natomiast zrozumieć, kogo i w jakim celu obecnie pragnie wprowadzić w błąd królewski wygnaniec. Bo oto generalny konsul czarnogórski w Rzymie w dn. 29 stycznia oświadcza, że generał Janko Vukotic i ks. Mirko walczą na czele wojsk czarnogórskich przeciw armii austriackiej. Tymczasem w Wiedniu donoszą urzędownie, że od 15 stycznia wojska austriackie w Czarnogórze nie dały jednego strzału, że gen. Vukotic przyjmował wojska austriackie w Niksicu, że ks. Mirko mieszka w swojej willi Krusevac w Podgoricy i bywa często na obiadach u komentanta austriackiego.

Król grecki o wyniku wojny światowej.

Jak donosi „Wied. Kurjer Polski” „Kölnische Zeitung” podaje dodatkowo, że król grecki Konstantyn wyraził się o wyniku wojny światowej wobec korespondenta „Associated Press” w następujący sposób: „Pyta pan mnie, czy sądzę, że Niemcy zwyciężą. Zależy to od tego, jak pan to rozumie. Jeśli Pan pod zwycięstwem rozumie zajęcie Londynu, Paryża i Petersburga, odpowiedziałbym przecząco. Sądzę jednak, że Niemcy bardzo długo będą mogły tam się bronić, gdzie obecnie stoją, jeśli Niemcy z powodu wyczerpania gospodarczego nie będą zmuszone prosić o pokój, to sądzę, że bardzo trudno, a może wprost niemożliwym będzie pokonać to państwo środkami wojskowymi”.

— „Jaki będzie zdaniem Królewskiej Mości wynik tej wojny?” — zapytał korespondent.

„Remis”. Czy nie sądzi Pan także tak?

Z rosyjskich fantazji.

Mimo straszliwych klęsk i rozbicia się wszystkich planów bałkańskich, Rosja snuje jeszcze w dalszym ciągu swe fantastyczne plany przyszłego podziału monarchii austriacko-węgierskiej. Jako autorzy tych planów występują obecnie „liberalni” profesorowie, reprezentanci „neoslavizmu” typu prof. Pogodina, lub też nawet byli marksisci, jak Piotr Struwe i t. p.

Podaliśmy tu w skróceniu ostatni projekt polityczny Piotra Struwego, wydrukowany w „Birż. Wiedom.”:

„Stosunki obecne — pisze on — między Niemcami, Austro-Węgrami a Turcją zagrażają istnieniu Rosji i Anglii.

Niemcy muszą być ściśnione do takich granic, które im się należą i które będą odpowiadały interesom innych mocarstw, przede wszystkim Rosji i Anglii, a mianowicie ostatecznemu rozwiązaniu kwestii austriackiej i tureckiej. Kwestja ta może być tylko w ten sposób rozwiązana dla Angli i Rosji, że Austro-Węgry będą zniszczone, a Rosja otrzyma cieśniny morskie. Usadowienie się Niemców w cieśninach morskich (Dardanelach)—byłoby poważnym niebez-

pieczeństwem nie tylko dla Rosji, ale także dla Anglii.

Kwestja zaś turecka jest politycznie i militarne — jak się to okazało w wystąpieniu Bułgarii po stronie państw centralnych — ściśle związana z Austrią.

Zniszczenie monarchii austriacko-węgierskiej jest konieczne, ponieważ państwo to związane jest sojuszem z napastniczymi Niemcami. Cel przyszłego pokoju jest zupełnie prosty: Niemcy muszą być uszczuplone do swych naturalnych granic i na przyszłość musi być unieważniona wspólna zoberca polityka Austro-Węgier, Turcji i Bułgarii”.

Oto są podstawy przyszłego ukształtowania się stosunków europejskich, z których rosyjska myśl polityczna nigdy nie może zrezygnować.

Gusta w Hervé a socjaliści francuscy.

Organ socjalistów szwajcarskich „Bernier Tagwacht” podaje ciekawe szczegóły z ostatniego zjazdu socjalistów francuskich. A mianowicie komisja wykonawcza chciała wykluczyć Hervégo, ponieważ zarzucił on swemu przeciwnikowi tow. Longuetowi, iż jest wnukiem niemieckiego żyda. (Longuet jest, jak wiadomo, wnukiem Karola Marksa). Komisji nie udało się jednak przeprowadzić wykluczenia Hervégo.

Kronika

— (k) Kursa polonistyczne Stow. Nauczycieli Chrześcjan.

Kursa polonistyczne otwierane przez Wydział szkolny magistratu, przeznaczone są głównie dla nauczycieli szkół początkowych miejskich.

Wobec tłumnego zapisywania się nauczycieli nie mogliby korzystać z wykładów polonistycznych, dla braku wolnych miejsc, nie tylko ci, którzy, posiadając odnośne świadectwa naukowe, pragną zaznajomić się z metodyką nauczania, lecz również nauczyciele liczyli w Łodzi szkół fabrycznych i prywatnych. Aby temu zaradzić zarząd Stowarzyszenia Nauczycieli Chrześcjan zakrzętnął się nad zorganizowaniem oddzielnych kursów polonistycznych. Po uzyskaniu odnośnego pozwolenia władz, udział w wykładach na kursach polonistycznych Stow. Nauczycieli Chrześcjan zapewniły najwybitniejsze sily pedagogiczne naszego miasta. Wykłady rozpoczną się już od nadchodzącego poniedziałku dnia 7 lut-go o godzinie 3 popołudniu, w obszernej sali Domu ludowego Stow. Robotników Chrześcjan (Przejazd 34).

Zapisy osób, pragnących uczęszczać na kursa powyższe, przyjmowane są w biurze Stow. Nauczycieli Chrześcjan (Konstantynowska 5) w dalszym ciągu, zaś w sobotę pomiędzy godzinami 4 a 8, oraz jutro w niedzielę, od godz. 3 do 6 popołudniu.

Te osoby, które już zapisały się na kursa polonistyczne, winny zgłosić się do lokalu Stow. w celu odebrania kart wstępu.

Wykłady będą obejmowały metodykę i historję dziejów Polski, krajoznawstwa Polski, historii literatury polskiej, oraz historii szkolnictwa polskiego.

— (k) Kursa polonistyczne wydziału szkolnego.

Rozpoczęcie kursów polonistycznych Delegacji szkolnej nastąpi w nadchodzącą środę, w lokalu kursów pedagogicznych przy ul. Średniej 14.

Delegacja szkolna zapewniła udział w wykładach profesorów Świdwińskiego i Remiszewskiego.

Kursa te przeznaczone zostały w pierwszym rzędzie dla nauczycieli miejskich szkół początkowych, którzy też mieć będą wstęp na powyższe kursa bezpłatnie. O ile będą miejsca wolne, to na wykłady polonistyczne będą mogły uczęszczać również osoby nie będące na posadach nauczycieli szkół miejskich, lecz pragnące przygotować się do stanu nauczycielskiego, zwłaszcza wychowawców rosyjskich szkół rządowych, ale już za opłatą 1 rb. wpisowe.

Wykłady obejmują przedmioty te same, co i na kursach polonistycznych Stowarzyszenia nauczycieli chrześcijan.

Zapisy przyjmuje kancelarja polskich kursów pedagogicznych przy ul. Średniej 14, od godz. 11 do 12-ej w poł. oraz od 4 do 5 po poł.

— (r) Z Tow. Krzewienia Oświaty. (Podleśna nr. 1.)

Przypominamy, że wykład prof. Remiszewskiego z cyklu: „Pierwastek bohatera w literaturze romantycznej” odbędzie się w sobotę d. 5 b. m. o godz. 7-ej. wiecz.

— (r) Rysunki zawodowe dla rzemieślników w szkole rzemiosł (Wodna 9.)

Wobec potrzeby rysunku fachowego w każdym zawodzie, brak którego dają się odczuwać bardzo naszemu rzemieślnikowi. Rada opiekuńcza szkoły rzemiosł łącznie z zarządem Resursy rzemieślniczej postanowiła przyjść tymże z pomocą i zorganizowała kursa rysunkowe dla rzemieślników.

Pierwszy wykład rysunków odbędzie się w niedzielę 6 lutego o godz. 9 rano.

Wykłady powyższe mają na celu: zapoznać słuchaczy z najgłówniejszymi zasadami rysunku fachowego, zastosowanie rysunku do rzemiosła, szkicowanie i czytanie rysunku technicznego.

Wykłady prowadzić będzie prof. Szkoły rzemiosł p. Walenty Piaskowski.

— (ko) Nominacja.

Na stanowisko lekarza szkół miejskich po ustępującym d-rze Kuichowieckim został przez magistrat mianowany dr. Edmund Libiszowski.

— (r) Karty pocztowe, pisane w języku polskim mogą być zapisywane tylko na odwrotnej stronie, przytem ilość wierszy wszcz kartki wynosić może 8, zaś wduż 12 wierszy.

— (ko) Odmowa.

Komitet tanich kuchen Delegacji N. P. B. odmówił przyjęcia pod swą egidę projektowanej przez zarząd żyd. literackiego Górnego Rynku taniej kuchni dla robotników w okolicy biura pracy.

— (k) Z tanich kuchen robotniczych.

W ciągu ubiegłego miesiąca 10 tanich kuchen robotniczych Komisji międzyzwiązkowej trzech stowarzyszeń robotniczych chrześcijańskich — wydało 195 571 obiadów płatnych, 19,050 bezpłatnych, razem 214,621 obiadów. Koszt ogólny obiadów wyniósł 15984 rb. 54 kop., ponieważ zaś wpłynęło za obiady tylko 7682 rb. 44 kop., przeto deficyt ogólny wynosi 8301 rb. Dwunasta tania kuchnia robotnicza powyższej Komisji uruchomiona zostaje przy ul. Średniej № 14 w nadchodzącą niedzielę. Centralny zarząd kuchen posiada zapas kartofli, wystarczający jeszcze na dwa tygodnie.

— (ko) Miljonowy obiad.

W taniej kuchni robotniczej Stow. techników w parku „Zróżdka”, wydany już został miljonowy obiad.

Kuchnia ta, założona przez prezesa Stow. techników, inż. Edwarda Wagnera — prowadzona jest dzięki

ofiarności techników łódzkich i nie znajduje się pod egidą Komitetu tanich kuchen Delegacji N. P. B.

— (r) Mąka dla piekarzy.

Komitet Rozdziału Chleba i Mąki komunikuje niniejszym, że następujący piekarze otrzymali w dniu 3. II b. r. mąkę na zapotrzebowanie 3 dni, wobec czego w najbliższych dniach winni mieć chleb w sprzedaży. Nazwiska i adresy podług dołączonego wykazu)

M. Rosenberg, Rzgowska 117. R. Frst, Rzgowska 2. Ch. Maroko, Brzezińska 23. A. Hoffmann Cegielniana 61. D. Desorat, Poludniowa 18. A. Lerke, Rokicińska 112. A. Buchholz, Luży 45. I. Freimark, Pańska 64. E. Kirrus, Zawadzka 17. A. S. Hoffmann, Cegielniana 44. R. Speil, Aleksandrowska 43. M. Neuberger, Konstanyńska 40. M. Grzesz, Aleksandrowska 23. C. J. Szaniawski, Mikołajowska 39. W. Kazmierczak Zarzew wieś 16. K. Rubin, St. Zarzewska 5. N. D. Brudniński, Aleksandrowska 6. F. Krusz, Brzezińska 30. I. L. Omencetter, Rokicińska 61. I. Fangrat, Brzezińska 74. Bu. Miche sohn, Kościelna 3. L. Sissmann, Średnia 51. K. Maertin Łowicka 10. H. Kaspizak, Targowa 32. P. Retelewski, Franciszkańska 58. A. Lewandowski, Luży 47. Otto Lienselmann, Julianowska 3. P. Freimark, Rokicińska 9. L. Brzeziński, Dzielna 29. S. Weinert, St. Antoniana 8. I. Blazk wsi. Lutomińska 8. A. Hauser, Rokicińska 19. J. M. Kówa, Rokicińska 24. L. W. Finerhut, Wechoina 56. G. Fingerhut, Kamienna 5. H. Ludwig, Nawrot 14. L. Zeligmann, Wolborska 36. I. Jasakowski, Pańska 7. I. M. Pakula, Nowomiejska 26. I. Miniowski, Borysia 3. Ch. Bruski, Piotrkowska 33. J. Stybbe, Rozwadowska 26. I. Peicmann, Nowo Aleksandrowska 14. E. Zeligmann, Targowa 52. J. Matzke, N. Zarzewska 55. J. Klemm, Złota 6. Ch. Buchbinder, Rokicińska 29. Sz. Karsz, Piotrkowska 144. J. Gross, Składowa 19. H. Hermanns, Wólczańska 145. P. Janczak, Przędzalniana 101. I. Lipiński, Zgierska 46. L. Grzesz, Aleksandryjska 15. I. Jabłoński, Rzgowska 43. H. Langer, Piotrkowska 64. U. Tatarczyk, Północna 20. L. Breitbart, Zgierska 81. O. Mueller, Katna 34. M. Kein, Kalińska 6. B. Szejnwald, Mikołajowska 29. D. Dytmann, Radomska 15. C. Kindermann, Brzezińska 59. H. Grilb, Nowomiejska 4. I. Majerowicz, Franciszkańska 35. I. Finkel, Aleksandrowska 19. I. Heneckowicz, Karola 10. B. Henseimann, Karola 14. A. Steidel, Rokicińska 85. D. Watmann, Składowa 13. A. Lezerowicz, N. Cegielniana 7. „Tani Chleb”, Zielona 20. P. Skacek, Spacerowa 14 (Baluty). A. Hencowicz, Juljusza 2. L. Stasiak, Spacerowa 10. H. Borowicz, Konstanyńska 84. E. Wolner, Aleksandrowska 92. R. Trenkler, Cegielniana 67. R. Buchholz, Wysoka 26. A. Cent, Pańska 75. A. Hermanns, Konstanyńska 17. H. Pakula, Wschodnia 27. N. Berkan, Wolborska 30. K. Hermanns, Widzewska 144. F. Stencel, Średnia 58. A. Zródełski, Piwna 2. F. Michel, Nawrot 3. W. Kopeczyński, Juljusza 14. E. Maissner, Widzewska 106. F. Zawadzki, Nawrot 44. W. Stanisławski, Wiczewska 128. A. Bryszewski, Średnia 94. R. Majerkiewicz, Widzewska 47. F. Frode, Aleksandrowska 24. Sz. I. Goldberg, Targowa 95. N. Berendt, Pabjanicka 35. B. Szklarz, Wolborska 22. J. Goszczyński, Dwerska 41. W. Jakubowicz, Brzezińska 23. Z. Kuliński, Główna 38. R. Klein, Cegielniana 43. J. Janczak, Widzewska 139. I. Grzybowski, Franciszkańska 4. K. Keller, Konstanyńska 44. N. Rottenberg, Rzgowska 4. W. Krużyż, Karola 26. N. Zaks, Brzezińska 51. H. Szwarz, Senatora 14. R. Stencel, Złota 66. K. Hesse, Aleksandrowska 80. A. Pudowski, Długa 14. M. Absatz, Pieprzowa 22. W. Szymski, Pabjanicka 46. S. Sikorski, Zakątna 19. F. Sikorski, Konstanyńska 19. E. Henseimann, Aleksandrowska 10. J. Sawicki, Aleksandrowska 75. G. Hauch, Dębowa 13. A. Cytermann, Nowe Rokicie, K. Brzeziński, Przędzalniana 13. H. Weinberg, Mikołajowska 64. S. Gajewski, Tuszyńska 9. M. Cukierzweig, Widzewska 50. L. Czerniejewski, Franciszkańska 52. A. Borowska, Brzezińska 68. M. Fluchński, Średnia 122. M. Cytron, Przejazd 45. I. Feldmann, Bazarowa 2. M. Blazkowski, DREWNOWSKA 30. M. Kleinmann, Pańska 36. A. Starosta, Anurzeja 18. F. Finster, Ogrodowa 33. L. Herke, Leśna 15. I. Figeisen, Brzezińska 45. E. Bauer, Sosnowa 7. A. Lipowiczki, Południowa 31. Sz. Katz, Wólczańska 85. Silberberg, N. Cegielniana 52. L. Lipiński, DREWNOWSKA 54. H. Speidel, Rzgowska 49. A. Lipiński, Lutomińska 17. I. Moszczyński, Gubernatorska 15. G. Gnauk, Pabjanicka 14.

— (ko) Parciane pasy transmisyjne.

Wobec wielkiej drożyzny skóry i coraz to częstszych wypadków kradzieży skórzanych pasów transmisyjnych z zakładów przemysłowych, coraz to większe prawo obywatelstwa zyskują sobie pasy transmisyjne parciane. Artykuł ten tymczasem sprwadzony jest do Łodzi z innych miast, jednakże wśród miejscowych kół przemysłowych podjęto projekt rozpoczęcia wyrobu pasów parcianych.

— (ko) Nowy aparat dezynfekcyjny.

W dniu onegdajszym uruchomiony został drugi ruchomy aparat dezynfekcyjny Delegacji zdrowotności publicznej, wykonany w firmie Bernarda Fuka z Poznania.

— (r) „Casino”.

Po „Potopie” dyrekcja „Casino” z dniem dzisiejszym rozpoczęła demonstrowanie wspomnianego dramatu z życia „bohemy” artystycznej, ze słynną pięknością Franciszką Bertini

w kreacji głównej roli. Dramat przejmując widza walką demona namiętności czyhającego na upatrzoną ofiarę, której dobra gwiazda w końcu osiąga zwycięstwo

— (r) Ostatnie dni „Obrony Częstochowy”.

Przepiękny obraz historyczny „Potop” i „Obrona Częstochowy” dyrekcja teatru „Odeon” zatrzymała jeszcze tylko na trzy dni w swoim programie wobec czego ci, którzy nie zdołali jeszcze ujrzeć tego uszczenionego eposu, po upływie tego czasu pozbawieni zostaną możliwości poznania tego arcydzieła.

— (r) „Requiem” Mozarta w Łodzi.

„Hozomir” zapowiada na dzień 10 b. m. w Sali Koncertowej „Requiem” Mozarta w wykonaniu którego przyjmą udział chóry Towarzystwa oraz łódzka orkiestra symfoniczna pod batutą kompozytora i dyrygenta Zylberca; akompaniament na fisharmonji wykona dyrektor Türner. Współdział tych wybitnych sił daje rekojmję, że znakomite dzieło wykonane zostanie w sposób iście artystyczny.

Bilety są do nabycia w składzie instrumentów muzycznych Friedberga i Koca, Piotrkowska 90.

Wypadki i kradzieże:

— (k) Zerwanie przewodnika tramwajowego.

Onegdaj o godz. 6 wiecz. na ul. Nowomiejskiej zerwał się przewodnik prądu elektrycznego tramwajów miejskich, co spowodowało pewną przerwę w komunikacji.

— (k) Kradzież.

Przy ulicy Konstanyńskiej 24, z mieszkania Abrama Działowskiego skradziono 50 rb. gotówka oraz za 2400 marek bieleziny, garderoby i t. p. Przy ul. Zawadzkiej 23, z mieszkania M. Bławata skradziono na 1 tysiąc rb. rzeczy. Przy ul. Podrzecznej 11, z mieszkania Dębowskiego skradziono za 400 mk. mąki nabiału, 69 królików i t. p.

Przy ul. Słowińskiej 6, z mieszkania L. Witkowskiego skradziono bieleziny za 230 rb. Przy ul. Rzgowskiej 15, z mieszkania Pimmla skradziono bieleziny na sumę 180 rb.

Ze związków i stowarzyszeń.

— (k) Ze Stow. pracowników fryzjerskich.

W dniu wczorajszym siedziba Stow. pracowników fryzjerskich m. Łodzi przeniesiona została do nowego lokalu przy ul. Kamiennej 2. Biuro pośrednictwa pracy dla fryzjerów i fryzjerek czynne jest codziennie w lokalu Stow. od godz. 9 do 10 wiecz. Zarząd Stow. urzędza celem uzyskania środków materialnych przedstawienie teatralne w dniu 5 marca w teatrze „Scala”.

Z Warszawy i prowincji.

— Most Poniatowskiego Według opracowanego projektu koszt odbudowy zniszczonych prześel mostu ks. Poniatowskiego ma wynosić 900.000 mk.; koszta te będą pokryte przez miasto z nowej pożyczki miejskiej.

Roboty mają być rozpoczęte na wiosnę i odbywać w przyspieszonym tempie, w warunkiem ukończenia mostu w r. b. Celem dostarczenia materiałów budowlanych oraz żelaznych części mostu zaprojektowano urządzenie odnogi kolejowej od jednej ze stacji kolejowych na Pradze przez groble mostową do przyczółka mostu.

— Miecze katowskie miasta Piotrkowa.

Czyniąc zadość prośbie piotrkowskiego oddziału Tow. krajoznawczego, magistrat m. Piotrkowa oddał w depozyt Towarzystwu dwa miecze katowskie grodu Piotrkowa, stanowiące ceną pamiątkę historyczną.

— Sosnowiec.

„Iskra” donosi, że na wiosnę rozpocznie się w Sosnowcu budowa tramwajów. Przygotowania, są już w toku. Ta sama gazeta pisze, że z powodu znacznego dowozu produktów, a zwłaszcza mięsa i wędlin, ceny tychże spadły od 10 do 15 proc.

Teatr i Sztuka.

Teatr Polski (Cegielniana 63).

— Dziś o 7 i pół wiecz. urzmy arcywesołą lekką komedię Henryka Zbierzchowskiego p. t. „Małżeństwo Loli”.

Premiera tej nowości obudziła bardzo żywe zainteresowanie. Obsadę sztuki tworzą panie: Jaguńkowska, Bartoszevska, Orłowska, Sławska i Orsetti, oraz pp. Janusz Orliński, Szejer, Ołędzki, Piłarski, Tartakowicz, Woskowski.

— W niedzielę, o 3 po poł. po cenach popularnych „Zdobycie twierdzy”, wiecz. zaś o 7 i pół „Małżeństwo Loli” po raz drugi

„Bi-ba-bo”.

A zatem w dniu dzisiejszym i jutrzejszym w salach „Savoy” odbędzie się dwa „Wieczory homerycznego śmiechu”, tego śmiechu, którego oddawna łaknie już nasza publiczność.

Sądząc z zamówień na stoliki odbywa wieczory wypożyczeń po brzegi salę „Savoy”. — Wieczory urozmaicoony będzie doskonale zgranym trio orkiestry J. Lazarewa.

Wojna.

Z terenu wschodniego.

BERLIN, 4 lutego. — Wielka kwatery główna. (Urzędowo).

Nie wydarzyło się nic szczególnego.

Z widowni bałkańskiej

Lotnicy nasi zauważyli w dolinie Wardaru, na południe od granicy greckiej i około urządzeń portowych w Salonikach rozległe pożary.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Na froncie zachodnim.

BERLIN, 4 lutego. — Wielka kwatery główna. (Urzędowo).

Obsadzona przez nas na północnym zachodzie od Hulluch wyrwa, zasypana została wskutek panownego wybuchu, wyrządzonego przez anglików.

Pod Loos i Neuville toczą się ożywione walki na granaty ręczne.

Na różnych punktach frontu, a szczególnie w Argonach artylerja nieprzyjacielska rozwinęła żywą działalność.

Na zachód od Marle, skutkiem pomyłki kierownika francuski dwupłatowiec bojowy wpadł w naszą ręce, nie poniosłszy uszkodzeń.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

BERLIN. Urzędowo donoszą 4 lutego:

31 stycznia i 1 lutego niemiecka łódź podwodna przy ujściu Tamizy zatopiła uzbrojony angielski parowiec strażniczy, jeden belgijski i jeden angielski parowiec rybacki, stające do celów wywiadowczych.

Balon marynarki, L. 19 nie powrócił ze wlotu wywiadowczego. Zarządzone poszukiwania nie odniosły skutku.

Według doniesienia Biura Reutera, 2 lutego spotkał go na morzu Północnym angielski parowiec rybacki „King Stephan”, pochodzący z Grimsby; gondole i balon częściowo były zanurzone w wodzie. Załoga znajdowała się na niezatopionych częściach balonu. Parowiec odrzucił prośbę o ratunek pod pozorem, że załoga jego jest starsza niż załoga balonu, poczem zawrócił do Grimsby.

Szef Sztabu admiralicji

Z terenu rosyjskiego.

WIEN, 4 lutego. — (Urzędowo komunikat austriacki).

Austriacko-węgierska eskadra lotnicza obrzuciła bombami rosyjską miejscowość etapową Szumsk, położoną na wschód od Krzemieńca. Liczne budynki stoją w płomieniach.

Pozatem nie wydarzyło się nic szczególnego.

Z terenu włoskiego.

Walki armatnie na froncie Po-brzeża pozostają w dalszym ciągu dosyć ożywione i rozszerzyły się na liczne punkty karyntyjskiego i tyrolskiego okręgu granicznego.

Zamek w Rumo zniszczony został częściowo kilkoma trafnymi pociskami artylerji nieprzyjacielskiej.

Przed oszańcowaniami mostowymi Tolmeinu, dzięki ostatnim ruchom wojsk naszych, cofnęli się Włosi na stoki na zachód od drogi Cigiuj. —Seio.

Z widowni południowo-wschodniej

Wojska c. i k. operujące na terenie północnej Albanii obsadziły Kruję, przyczem czołowe ich oddziały doszły do rzeki Iszmi.

Położenie w Czarnogórze bez zmiany, spokojne.

Zastępca szefa sztabu generalnego
Hofer,
marszałek polny porucznik.

Sprawozdanie admiralicji austriackiej.

WIEDŃ. Urzędowo donoszą 4 lutego:

W dniu 3-go lutego przed południem grupa krążowników przez ostrzeliwanie uszkodziła ciężko na wschodnim wybrzeżu Włoch dworce kolejowe w Ortonie i San Vito, liczne magazyny, oraz fabrykę w okolicy tych miejscowości, jak również pływającą winę do podnoszenia ciężarów i most kolejowy nad rzeką Aziello, na północ od Ortony.

Po ostrzeliwaniu przedmiotów w San Vito zaobserwowano pożary. Grupa krążowników wróciła pomyślnie.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGROD, 2.2. (B. T. W.) (Sprawozdanie urzędowe z dnia dzisiejszego):

Na zachodniej widowni walki.

W okolicy Ueksküll rozwinął nieprzyjaciel wczoraj bardzo żywą działalność artyleryjską. Na południe od Oger przeszkadzała nasza artyleria ze skutkiem robotom ziemnym, które nieprzyjaciel wykonywał przy pomocy maszyn i skutecznie ostrzeliwała pozycje karabinów maszynowych.

Obok wyspy Glaudon (24 km. w dół rzeki od Dyneburga) i pod Szyszkowem (18 km. na zachód od Dyneburga) usiłovali niemcy opuścić rowy i ruszyć przeciw naszym pozycjom, atoli odparto ich ogniem. Na południe od Prypeci w okolicy Wólka Hałuzia (14 km. na północny zachód od Rafałówki) wykonały nasze patrole, z których część bez planu operowała, szczęśliwy podjazd, w którym szczególnie odznaczył się porucznik Czege-Syrowoj. W Galicji i na Bukowinie nie zaszło nic nowego.

Na froncie kaukaskim. W pościgu za Turkami dotarli nasze wojska w okolicy Tortu, do rzeki Czurak. W górnej części doliny Pasin (na zachód od Erzerumu) mieliśmy szczęśliwe potyczki z tu rekiemi strażami przednimi, którym zabraliśmy jeńców. Na południowym brzegu jeziora Wan wzięliśmy po walce wieś Norkew (42 km. na zachód od jeziora Wan). W okolicy Kermanzach odparto nieprzyjaciela na Nehawend (120 km. na wschód od Kermanszach).

W swych ostatnich sprawozdaniach urzędowych powiadają Turcy sami, że odwrót na Erzerum odbywał się w ciągłych walkach z bliska i wyrażają nadzieję, że im się powiedzie odnieść zwycięstwo nad przewagą rosyjską tylko liczebną i przemijającą. Te sprawozdania potwierdzają jaknajwymowniej nasze sukcesy.

Działalność Stuermera.

KOPENHAGA, 4.2. „Nationaltidende“ donosi z Piotrogradu: Nowy prezes rady ministrów, Stuermer, działalność swą rozpoczął od ostrej krytyki działalności Sazonowa i Barka jako kierowników ministerium spraw zagranicznych i ministerjum finansów, wobec czego obydwaj ministrowie podadzą się z pewnością do dymisji. Dalej gazeta twierdzi, że nadprokurator Synodu, Wołżin, ustąpi, a miejsce jego za me Łukjanów.

Demobilizacja w Grecji.

BERNO, 3.2. (B. T. W.) Do „Information“ donoszą z Aten: że postanowiono częściową demobilizację armji greckiej.

Włochy a koalicja.

BUKARESZT, 4.2. Organ konserwatystów rumuńskich „Steagul“ dowiaduje się ze źródła na zupełnie wiarogodnego, że stosunki pomiędzy Włochami a resztą sprzymierzeńców doszły do takiego naprężenia, iż wręcz nazwać je można nieprzyjawnymi.

Narada w Rzymie.

AMSTERDAM, 4.2. Z Londynu donoszą iż w przyszłym tygodniu odbędzie się w Rzymie narada pomiędzy gabinetem włoskim, a przedstawicielami innych mocarstw sprzymierzonych. W naradzie tej mają wziąć udział również królowie Serbji i Czarnogórze wraz z ich prezesami ministrów.

Wojska rosyjskie przeciwko Szwecji.

SZTOKHOLM, 4.2. Wielkie wra-

żenie uczyniła tutaj podana przez poważne czasopismo norweskie „Finmarken Amstidende“ wiadomość o pospiesznym koncentrowaniu wojsk rosyjskich nad granicą szwedzką. Czasopismo dowiaduje się ze źródeł autentycznych, że Rosja zamierza wykonać ważne przedsięwzięcie wojskowe na granicy szwedzko-finlandzkiej. Saperzy pracują nad rowami strzeleckimi i zasiekami z drutu, a w pobliżu granicy szwedzkiej stoi pod bronią 100,000 ludzi piechoty!

Rozruchy w Portugalji.

MADRYT, 4.2. Według wiadomości, otrzymanej przez „Impazial“, w Lizbonie w dalszym ciągu trwają zaburzenia. Pałacu gubernatora strzeże wojsko. Siedliska syndykatów robotniczych otoczone są przez oddziały wojskowe. Powstańcy usiłują wywołać strajk generalny. Komunikacja tramwajowa została wstrzymana. A resztowanych internowano na okresach wojennych.

Filipescu wyjeżdża do Rosji.

BUKARESZT, 4.2. W najbliższym czasie Filipescu wyjedzie do Rosji, aby osobiście przekonać się o sytuacji wojska rosyjskiego. Jeszcze dawniej został on przez Rosjan w tym celu zaproszony, aby mógł zyskać dokładne pojęcie o wojsku rosyjskiem. Wiadomość ta roztrząsaną jest w kołach politycznych.

Lotnik włoski w Szwajcarii.

BERLIN, 4.2. (B. T. W.) „Lokal-Anz.“ donosi o wczorajszym zestrzeleniu włoskiego aeroplanu przez wojska szwajcarskie z Zurychu szczególne następujące: O godz. 2 zjawiał się nad Lugano włoski dwupłatowiec i krążył w szerokich kołach nad pozycjami szwajcarskimi. Nasza artylerja i karabiny maszynowe rozpo-

częły ogień. O godz. 3 zauważono w Lugano spuszczenie się lotnika, który został zmuszony do wylądowania pod Cadempino. Lotnika nie raniono. W przyrzadzie jest 20 znaków od kul. Lotnika zabrano jako jeńca.

Zatopiony zeppelin.

LONDYN, 4.2. Admiralicja donosi: Parowiec rybacki zawiadomił dziś władze morskie, iż dostrzegł na morzu Północnem tonący statek Zeppelina.

Atak lotników.

LONDYN, 3.2. „Daily Chronicle“ donosi z Salonik: W odwet za atak statków zeppelina na Saloniki, czternaście latawców francuskich obrzuciło bombami obóz przeciwnika pod Perticz. Wyrządzono znaczne szkody.

Kurs marki.

WIEDŃ, 4.2. Do wpłat na Niemcy ustanowiono aż do odwołania kurs za 100 marek 145,50 koron.

Kurs rubla.

Łódź, 5 lutego, 1916 r.

Na giełdzie berlińskiej płacono wczoraj za 100 rb. M. 165,25 (co odpowiada rb. 60,51 za 100 marek)

Szkola kroju i szycia oraz wszystkich robót ręcznych, haftu, białego i kolorowego, nauka kroju i szycia białej Apolonji KOPYDŁOWSKIEJ Piotrkowska 154.

Od d. 1 i 8 lutego rozpoczyna się trzymiesięczny i półroczny kurs nauki kroju i szycia i robót ręcznych za opłatą 2-ech rubli miesięcznie. Po skończonym kursie uczeń otrzymuje patent. Zapis uczenie codziennie od 10 do 2 po poł.

CASINO

Dziś -- Dziś!
Amazonka
pod czarną maską
wybitny dramat w 5 aktach,
ze słynną i piękną

FRANCESKĄ BERTINI

w głównej roli. 1. Sensacja cyrkowa, 2. Amazonka pod maską, 3. Ofiara, 4. Na tropie. 5. Zwycięzcy.

Na ogólne żądanie Sz. Publiczn.
jeszcze 3 dni tylko!

ODEON

POTOP

- OBRONA CZĘSTOCHOWY

podług trylogji H. Sienkiewicza, w 9 wielkich częściach.
W niedzielę, początek o godz. 2 po południu.
Uwaga: W przyszłym tygodniu **POLA NEGRI** w dramacie „ZONA“.

TEATR POLSKI Cegielniana 63.

W sobotę, 5 i w niedzielę, 6 lutego 1916 r. O g. 7 i pół w.
MAŁZENSTWO LOLI Nowosc!
Lekka komedia w 3-ech aktach. Henryka Zbierzchowskiego

Bilety wcześniej do nabycia w Cukierni W-go Gostomskiego, w dniu zaś widowisk w kasie teatru

W niedzielę, 6 lutego 1916 r. O godzinie 3 po południu
Zdobycie Twierdzy
Sztuka w 4-ech aktach. Sachy Guttry.

Piotrkowska Nr. 117
Baraz do wyńdjęcia
dalej i sze piętro 13 pokoi i 2 kuch. z 2 wygodami oświetlenia gazowe. Można też podzielić. Dwa sale z przedpokojem o 6 iu oknach. 3 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami i efek. łożniami. Od 1 lipca różne miesz. anta i siulepy. 4560 15

Kaleszy i są do nabycia
Parcianne pasy
w firmie:
Frauza Pretzla i S-ka
Łódź ul. Piotrowska N 112,
fabryka pasow. 4985-3

L. Gundlach
choroby dzieci i wewnętrzne, mieszka obecnie Spacowowa 32, przy muje 01 4-5 (prócz niedziel i świąt) 4875-10

Zakład Refru
K. Sigaliny
przeniesi ay został z ulicy Zawadzkiej 21 na ulicę **BIELA N 4.**

Do wyuz.e.zawienia
6 m ergów
ziemi w Rudzie Pabjanickiej. Oferty sub. „Ziemia“ w „Kurjerze“.

WŁORKI
wielkiego satunku. dla aptek dystrybucji, do pwa wina octa szpinnowe do beczek i t. d hurtowo i detalicznie sprze-żaje i przyjmuje zamówienia. wykonywa pod gwarancją. M. Bryland Łódź Stępnia N 2.

Praktykanci
do ogroju, praktyka w zakresie warzywnictwa sadownictwa, pszczelnictwa, suszenie, konserwy i przetwory owocowe i t. d.
Zapisz się S Psarski Wzszeszewice p. Łask

Rutynowana nauczycielka
przypasabia przedko i celujaco do niższych klas Wyuczaj analitobów w krótkim czasie języka polskiego i matematyki i rachunków. CENY NISKIE. Benedykta 14, m. 28.

Nadsценка
BI-BA-BO
5 i 6 lutego 1916 r. o godz. 9 w.

Wieczór homerycznego śmiechu

udział przyjmują najlepsze miejscowe sily kabaretowe
KONCERT ORKIESTRY J. ŁAZAREWA.

DZIELNA 18 **SALA KONCERTOWA** DZIELNA 18

Łódzka Orkiestra Symfoniczna **Poniedziałek, dnia 7 lutego 1916 r.**
punktualnie o godzinie 8 wieczor.

XVI-ty ABONAMENTOWY

KONCERT SYMFONICZNY

Dyrygent: T. Mazurkiewicz Solista: **Ignacy Friedmann**, z Berlina (fortepian)
W programie: Borodin, Symfonia № 1, Karłowicz: „Pieśni odwieczne“ po raz pierwszy Liszt: Koncert fortepianowy z towarzyszeniem orkiestry.

Bilety od 50 kop. do rb. 2. 70. Łoże Rb. 7 i 9, oraz abonamenty na 6 koncertów są do nabycia u p. p. Friedberg i Kotz, ulica Piotrkowska № 90. 3407—1

1000 Robotników i Robotnic

(Niemców i Polaków) jako robotników i robotnic sezonowych potrzeba natychmiast do gospodarstwa wiejskiego.
Dokładna znajomość gospodarstwa nie jest konieczną potrzebą.

Zgłoszenia codziennie przyjmują Centrale Robotnicze:

1) W Pabjanicach, ul. św. Rocha 28	5) w Ozorkowie, (na powiat Łęczycki) Rynek dom Lerke.
2) W Zgierzu, Nowy Rynek. — —	
3) W Łasku, w gmachu magistratu	Wysyłka robotników odbywać się co tydzień we wtorki wieczorem. :: :: ::
4) W Zduńskiej Woli, ul. Łaska 287	

MŁODE PSY POLICYJNE

(rasy) niemieckie owczarki, wilczki, wspaniałe okazy, i Dobermany, do sprzedania, wiadomość w mleczarni Paprotnia i Walewice, Przejazd 52.

Zaoszczędza pracę, czas, pieniądze, lepszym od — **mydła** jest mydło „Oszczędność“ z fabryki parowej E. Starke w Kaliszu **Cena tylko 30 kop. za paczkę funt.**

Reprezentant na Łódź i okolice

W. Ch. BREITMAN, Pasaż Szulca № 25
I na ul. Wschodniej № 15 u Litmana.
Żądać wszędzie! Żądać wszędzie!

Kalendarzyk Kieszonkowy ilustrowany na rok 1916

jest do nabycia w Administracji „N. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia 37.
Cena 3 kop. — — — — — Cena 3 kop.

Zarząd Łódzkiego Żydowskiego Towarzystwa OPIEKI NAD SIEROTAMI

zawiadamia niniejszym, że Ogólne Zebranie Towarzystwa odbędzie się dnia 10 lutego r. b. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Żydowskiego Towarzystwa Dobroczyńców, Zachodnia 20.

W razie nieprzybycia wymaganej przez ustawę dostatecznej ilości członków, Ogólne Zebranie odbędzie się w drugim terminie dnia 24 lutego r. b. o godzinie 8 wieczorem w tymże lokalu. 4992—1

CEMENT, GIPS i TEKSTURĘ

smołowcową, masę sklepną wagonowo i ze składu polecają:
Jess, Kawecki i S-ka
Widzewska 75.

Pierwszorzędna. akademicka Szkoła kroju i szycia Józefiny,

oraz magazyn sukien; nagrodzona medalami: ZŁOTYMI, SREBRNYMI oraz listem pochwalnym, zawiadania, iż rozpoczęły się kursy 6 tygodniowe, 3-miesięczne i półroczne, po cenach niższych; pod kierunkiem właścicielki Mistrzini Cechowej Zapisy codziennie. Wydaje patenty cechowe.

Nawrot № 7.

MYDŁO

Od 30 k. do 70 kop.

każda gospodyni powinna zaopatrzyć się w gospodarstwie tym MYDŁEM do prania i gotowania. Przy kupnie 10 funtów przejazd tramwajem na mój rachunek. Dla hurtowników znaczny rabat. Również sprzedaż wszelkich towarów kolonialnych, ul. Zgierska 11, Goldberg. 4915—2

Sala Zajęć

Nauka wszystkich robót ręcznych i szycia dla kobiet i dziewcząt od lat 14-tu za opłatą 25 k. tygodniowo. Bardzo biednym bezpłatnie. Zapisy codziennie od 2 do 5 ppł. **Piotrkows. 154**
A. Kopydłowska.

MYDŁO

do prania po 45 k. i po 50 kop. za funt. Soda po 10 kop. za funt. Karbid po 27 kop. za funt można dostać u **Druckera, Srednia 2, sklep frontowy.**

Zatwierdzona przez władze szkolne. SZKOŁA TECHNICZNA (TECHNIKUM)

z językiem wykładowym polskim.

Oddziały: budowlany, elektrotechniczny, mechaniczny, geometryczny i handlowo-przemysłowy Kandydaci i kandydatki z wykształceniem co najmniej 3-ich klas szkół średnich mogą być przyjęci na kurs I szy. Przyjęcie na kurs wyższy zależnym jest od stopnia wykształcenia kandydata. Kurs przygotowawczy dla kandydatów i kandydatek z wykształceniem elementarnym. Blizszych informacji udziela kancelarja szkoły: Długa № 31, front, II piętro codziennie od godz. 3—6 po południu

NOWO-OTWORZONA RESTAURACJA

przy ulicy **Konstytucyjnej 13**
Wydaje codziennie śniadania, obiady i kolacje pod kierunkiem b. szefa restauracji „Victorja“ A. Zabrockiego.
Poleca się łaskawym względem Sz. Publiczności
Zarządzający **J. Jackowski.**

Kto ryzykuje, wygrywa!

Wielka Hamburgska Loteria Państwowa. Kolosalne szanse daje nowa 347 Hamburgska Loteria Państwowa, ciągnięcie której wkrótce nastąpi. Z ogólnej ilości 100000 losów wygrywa 46020.

Miljon marek

stanowi ew. główną wygraną. Może również paść jedna z następujących wygranych.

- Mk. 900000, 390000,
- 380000, 370000, 360000
- 350000, i t. d. jak też
- Mk. 500000, 300000
- 200000, 100000 i t. d.

Loterja składa się z 7 kl. Główna wygrana II klasy M. 60000. Losy do II-iej klasy wysyłam po cenie Mk. 28 za cały, M 14 za pół, Mk. 7 za ćwierć losu.
Punktualnie wysyłam tabele oraz wypłacam wygrane.
Oficjalne plany w niemieckim lub francuskim języku dołączam gratis do każdego zamówienia.

Zamówienia proszę nadsyłać do 28 lutego pod adresem: **I. Damman, Hamburg. KÖNIGSTRASSE 25.**
Firma założona w 1851 roku.

A. Akerberg konsultent prawny Zielona № 3.

Wieloletni samodzielny buchalter pierwszorzędnej instytucji bankowej i nauczyciel buchalterji w gimnazjum męzkim zorganizował

tanie wykłady buchalterji
Początek dla następnej grupy w tych dniach. Cena za kurs (2 miesiące) Rb. 7.50. Zapisy codziennie Mikołajewska № 29 m. 17. 4995—3

MYDŁO

po cenach przystępnych do nabycia hurtownie i detalicznie **Nowom. jaska № 6** w podwórzu na prawo. 4998—2

Instytut de Beauté de M-lle Mikalowska

powróciła z zagranicy. (Zawadzka № 6). (uczenica profes. Archambeau w Paryżu)
Specjalne francusko kosmetyczne masaże za pomocą lekarskich środków. Hygieniczne pielęgnowanie i odmładzanie cery
TWARZY
Usunięcie zmarszczek, węgry piętych, krostowatej i ospowatej cery i brodawek. Wzmocnienie porostu włosów. Usunięcie elektrolizem na z a w s z e niepotrzebnych włosów na twarzy. Wyłącznie używanie preparatów elektrycznych podług najnowszych wynalazków. Opieka lekarska. Przyjęcia od 3-6.

Potrzebny początkujący

uczeń

lub uczenica aptekarska. Wiadomość pod adresem: ul. Konstytucyjna № 33 mieszk. 2. 5002—2

Ogłoszenia drobne:

AIAIAIA! Meble najtańszej nowej używane w dużym wyborze poleca magazyn mebli Władysława Romiszewskiego. Piotrkowska 116. I piętro, front. 4931—6

A Meble z kilku pokoi sprzedam bardzo tanio. Główna 11 m. 16.

A Meble wyprzedam tanio z trzech pokoi. Mikołajewska 40 m. 2.

A Meble z kilku pokoi sprzedam tanio. Piotrkowska № 1-9-9

A kuszerka przyjmuje chore, udziela porad biednym ustępstwo. Piotrkowska 223 m. 25. 4947—25

Dynamo maszynę kupię używaną od 30 do 40 amper. Oferty z ceną lub osobiste. Dordzińska w zakładzie przewozowem Janowskiego. Konstytucyjna 14. 5011—3

Elżbieta Wiczkorek, zgubiła paszport niemiecki, wydany przez magistrat miasta Zgierza. 4978—2

Maszynę Singera sprzedam tanio. Rozwadowska 15 m. 19, 2 piętro.

Potrzebny uczeń szóstej klasy Gimnazjum Polskiego I. jako korepetytor matematyki. Oferty w redakcji „Kuriera“ sub. „Algebra“. 1

Poszukuje pokoju umiowanego z oddzielnym wejściem z kuchnią lub bez. Oferty dla „J. K.“ w „Kurjerze“ 4996—1

potrzebna zupełnie zdrowa pod ręczna do krawieczyny ul. Piotrkowska № 132 m. 28, III-je wejście. 1

Rower mało używany tanio sprzedam Szosa Pabjanicka 50 m. 13.

Sprzedam karotę na gumach 3 bryczki, 2 z budami, 2 resorki małe Wiadomość, ulica Kielbacha № 24, u gospodarza. 5006—1

Urzędowni sklepowe i wóz tanio do sprzedania. Ul. Młynarska 69.

4 beczki kapusty do sprzedania. Łąkowa 14. 4993—1

4 Wiednia! Urzynałem najświeższe zurnale na 1916/17 rok podług tychże wykonywa. i kostjumi, palta i suanle ceny bardzo nizkie. Piotrkowska 17. barter. Rudzki 2

Zgubiono książeczkę wkład. w wyznaną z trzeciego Tow. Wz. Kredytu za № 712, na imię J. Zdzienickiego. 4999—1

Zaginiony paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Marji Majewskiej. 5001—1

Zaginiony paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Hermanna Retbarda. 5003—1